



# 75 JAAR NA HIROSHIMA & NAGASAKI BLIJVEN KERNWAPENS EEN DREIGING

75 jaar geleden vernietigde een atoombomb de Japanse stad Hiroshima. Meer dan 70.000 mensen vonden onmiddellijk de dood. Drie dagen later viel Nagasaki hetzelfde lot te beurt.

Decennialang zouden de overlevenden geconfronteerd worden met de gruwelijke gevolgen van de straling. Niemand weet exact hoeveel mensen uiteindelijk stierven, maar de meeste schattingen spreken over 250.000 doden. Het is hoog tijd om daar eens ernstig bij stil te staan. Kernwapens zijn gruwelijke massavernietigingswapens die als een zwaard van Damocles boven mens en planeet hangen. Momenteel staan er wereldwijd nog altijd 13.400 kernkoppen opgesteld, waarvan 90% in de VS en Rusland. De vernietigingskracht van de huidige kernwapens is bovendien vele malen groter dan van de bommen die Hiroshima en Nagasaki tot puin herleidden.

De publieke en politieke verantwoordiging over kernwapens is niet meer wat ze geweest is. Vier decennia geleden zorgde het voornemen om Amerikaanse kernraketten op te stellen in België voor de grootste massamobilisatie in de geschiedenis van ons land. Ook op mondiaal vlak was de publieke druk zo groot dat er een reeks bilaterale akkoorden kwam tussen de toenmalige Sovjet-Unie (later Rusland) en de VS, wat leidde tot de ontmanteling van een groot deel van de kernwapens. Maar aan deze hoopvolle periode van nucleaire ontwapening is inmiddels een einde gekomen.

Alle negen huidige kernwapenstaten zijn volop bezig met de modernisering van hun nucleaire arsenalen. Kernkoppen en draagsystemen worden vernieuwd. Er is sprake van inzetbare mininukes en hypersonische wapens die niet onderschept kunnen worden. In de militaire doctrines van Rusland en de VS is het belang van kernwapens opnieuw toegenomen. Bovendien is het hele internationale ontwapeningsregime rond kernwapens in afbouw. Het INF-akkoord over middellangeafstands raketten werd vorig jaar door de VS en vervolgens Rusland opgezegd. De onderhandelingen voor de opvolger van een verdrag over de beperking van strategische kernwapens (NEW START) zijn niet eens opgestart, hoewel het huidige akkoord begin 2021 afloopt. Verder blies de VS in 2018 het goed werkend nucleair akkoord met Iran op en houdt president Trump de optie open om opnieuw kernproeven te houden waardoor het bestaande Teststopverdrag tot een vod papier wordt herleid. Ondertussen lopen de spanningen tussen de kernwapenstaten China, Pakistan en India geregeld hoog op.

Net als dat voor de opwarming van de aarde het geval is, kunnen we het ons niet permitteren om de dreiging die van kernwapens uitgaat te negeren. Over enkele jaren worden de Amerikaanse kernbommen die op Kleine Brogel liggen aan een zogenaamd levensverlengend programma onderworpen. Eigenlijk worden het nieuwe kernbommen die een elektronische staart krijgen om ze preciezer naar een doelwit te geleiden. Het zijn Belgische gevechtsvliegtuigen die deze bommen in oorlogstijd moeten droppen - een opdracht in NAVO-verband. Op dat ogenblik wordt ons land de facto een kernwapenmacht. Dit is in strijd met het Non-proliferatieverdrag, het internationaal akkoord tegen de verspreiding van kernwapens dat door België ondertekend werd. Maar amper een politieke haan die daar naar kraait.

Het debat en de kennis onder Belgische politici over de kernwapenproblematiek zijn van een bedrevend laag niveau. Dat konden we o.a. vaststellen tijdens een recente parlementaire bespreking van een resolutie over de ondertekening van het nieuwe Verdrag van de Verenigde Naties (VN) dat kernwapens verbiedt. (België tekende niet.) Clichés zoals de noodzaak van wederzijdse afschrikking -een concept dat door de modernisering van de kernwapenarsenalen en de huidige nucleaire doctrines volledig achterhaald is- of hoe deze wapens onze veiligheid garanderen ook al maken ze ons land net tot een nucleair doelwit, zijn schering en inslag. Er wordt ook oneindig herhaald dat we de NAVO trouw moeten blijven. In de praktijk betekent dit dat we het VN-proces voor kernontwapening dwarsbomen.

Tijdens de zeldzame momenten dat kernwapens wel op de politieke agenda staan, tonen de media zich doorgaans weinig geïnteresseerd. Wat een contrast met de jaren 1980, toen de regering dreigde te vallen over de kernwapenproblematiek.

Er is nochtans niet veel nodig om een kernwapenoorlog te ontketen. Daar komt bij dat verschillende huidige leiders van kernwapenstaten niet meteen geassocieerd worden met betrouwbareheid. Kernwapens horen daarom net als in de jaren 1980 hoog op de politieke agenda. Ze moeten overall een prioriteit vormen. Het is niet alleen een verantwoordelijkheid van politici en de media om daarvoor te zorgen, maar van ons allen, de burgers. We kunnen ons geen nieuwe Hiroshima's en Nagasaki's veroorloven.

## 191 MILJOEN DOLLAR PER DAG GAAT NAAR KERNWAPENS!

Jaarlijks komt een schare exacte wetenschappers, onder wie verschillende Nobelprijswinnaars, samen om zich te beraden over de ernst van de nucleaire dreiging in de wereld. De laatste jaren nemen ze ook het klimaatvraagstuk mee in beraad. Hun 'Doomsday clock' - die symbolisch aangeeft hoe dicht de mensheid zich bij een zelf veroorzaakte mondiale ramp bevindt- heeft nooit slechter gestaan dan vandaag, zelfs niet tijdens de Koude Oorlog. Het is momenteel 100 seconden voor 12!

Kernwapens zijn een dreiging die we volledig zelf in de hand hebben. Actie is mogelijk en dringend geboden. Als een B-61 atoombomb uit Kleine Brogel (340 kiloton - 20 maal krachtiger dan de bom die Hiroshima vernietigde) per ongeluk op Brussel valt, zou dat volgens realistische schattingen meer dan 400.000 doden en meer dan 500.000 gewonden opleveren. Als een Chinese Deng Fong-5 nucleaire raket (5000 kiloton) op het NAVO-hoofdkwartier in Haren (Brussel) terechtkomt, mogen meer dan 830.000 mensen een kruis maken over hun leven en zullen er zeker 820.000 gewonden vallen. Ruiten zullen sneuvelen tot in Kontich, Lubbeek, Nijvel en Ninove.

Kernwapens zijn niet alleen extreem gevaarlijk, maar ook peperduur. Wereldwijd wordt er dagelijks 191 miljoen dollar aan uitgegeven. Dat geld zou veel beter besteed worden aan duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, zoals het terugdringen van de ongelijkheid, klimaatneutraliteit, enz.

### KORT

#### HIROSHIMA-NAGASAKI HERDENKING

Exact 75 jaar geleden werden de Japanse steden Hiroshima en Nagasaki van de kaart geveegd door 2 atoombommen. Naar jaarlijkse gewoonte herdenkt het Vredesoverleg Gent deze verschrikkelijke gebeurtenis met een gratis concert. Bij valavond laten we lampionnen te water ter nagedachtenis van de vele slachtoffers. De herdenking gaat door op **20 september** in het kader van de activiteiten in Gent rond 75 jaar Verenigde Naties.

**Locatie: Sint-Baafsabdij, Coyendanspark, Voorhoutkaai 43, 9000 Gent**  
**15 uur - 22uur**  
**Inschrijven verplicht: [www.stad.gent/nl/vredeshuis/75-jaar-verenigde-naties](http://www.stad.gent/nl/vredeshuis/75-jaar-verenigde-naties)**  
**[www.vredesoverleggent.be](http://www.vredesoverleggent.be)**

#### INTERNATIONALE DAG VAN DE VREDE

Op **21 september** is het Internationale Dag van de Vrede. Hang daarom de



## 191 MILJOEN DOLLAR PER DAG GAAT NAAR KERNWAPENS!

Jaarlijks komt een schare exacte wetenschappers, onder wie verschillende Nobelprijswinnaars, samen om zich te beraden over de ernst van de nucleaire dreiging in de wereld. De laatste jaren nemen ze ook het klimaatvraagstuk mee in beraad. Hun 'Doomsday clock' - die symbolisch aangeeft hoe dicht de mensheid zich bij een zelf veroorzaakte mondiale ramp bevindt- heeft nooit slechter gestaan dan vandaag, zelfs niet tijdens de Koude Oorlog. Het is momenteel 100 seconden voor 12!

Kernwapens zijn een dreiging die we volledig zelf in de hand hebben. Actie is mogelijk en dringend geboden. Als een B-61 atoombomb uit Kleine Brogel (340 kiloton - 20 maal krachtiger dan de bom die Hiroshima vernietigde) per ongeluk op Brussel valt, zou dat volgens realistische schattingen meer dan 400.000 doden en meer dan 500.000 gewonden opleveren. Als een Chinese Deng Fong-5 nucleaire raket (5000 kiloton) op het NAVO-hoofdkwartier in Haren (Brussel) terechtkomt, mogen meer dan 830.000 mensen een kruis maken over hun leven en zullen er zeker 820.000 gewonden vallen. Ruiten zullen sneuvelen tot in Kontich, Lubbeek, Nijvel en Ninove.

Kernwapens zijn niet alleen extreem gevaarlijk, maar ook peperduur. Wereldwijd wordt er dagelijks 191 miljoen dollar aan uitgegeven. Dat geld zou veel beter besteed worden aan duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, zoals het terugdringen van de ongelijkheid, klimaatneutraliteit, enz.

#### VORMINGSWEEKEND KERNWAPENS

Van **9 tot 11 oktober** organiseren we in Neerpelt een infoweekend voor vrijwilligers en geïnteresseerden over de



#### ZOMBIES4PEACE

Op **26 september** organiseren we een flashmob die op een ludieke manier de reële gevolgen van de ontploffing van een atoombomb onder de aandacht brengt. Aan de hand van een klein decor en een eenvoudige choreografie wordt een invasie van zombies nagebootst op een drukke plaats in Brussel.

**Inschrijven: [www.nonukes.be](http://www.nonukes.be)**  
**Meer info: [www.vrede.be](http://www.vrede.be)**

## HOOFDKWARTIER VAN VS-LEGER IN BELGIË? NEEN DANK U!

Op 29 juli onthulde de Amerikaanse minister van Defensie Mark T. Esper het plan om het aantal VS-troepen in Duitsland (een erfenis van Wereldoorlog Twee) in te perken.

Volgens het Pentagon-plan moeten zo'n 12.000 van de momenteel 36.000 Amerikaanse troepen in Duitsland, vertrekken. Een deel van hen zal terugkeren naar de VS, de rest wordt elders in Europa gestationeerd.

VS-president Trump stelt dat deze beslissing gevallen is om Duitsland te straffen voor het systematisch negeren van zijn verplichtingen wat defensie-uitgaven betreft. De 'lage' Europese defensiebijdragen zijn al jaren een stokpaardje van de Amerikaanse president. Hij noemde Duitsland in dit verband zelfs "delinquent".

In 2014 kwamen alle lidstaten van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) overeen om tegen 2024 te streven naar een nationaal defensiebudget dat overeenstemt met 2% van het bruto binnenlands product (BBP). (19 van de 30 NAVO-leden komen niet aan een defensiebudget van 2%.) Het Duits defensiebudget van 49,3 miljard euro (in 2019) staat gelijk aan 1,38% van het BBP. In 2019 liet Duitsland nochtans een stijging van zijn militaire uitgaven optekenen van maar liefst 10%. Na de VS is Duitsland bovendien de grootste financiële bijdrager aan de NAVO.

De algemene herschikking van de Amerikaanse troepen in Europa heeft in werkelijkheid vooral te maken met het opschuiven van de buitengrens van de NAVO in oostelijke richting. VS-minister van Defensie Esper stelde dat het nieuwe plan ontworpen is om "de afschrikking" van vijand "Rusland te versterken". De VS wil veel meer inzetten op troepen die roterend ontplooid worden in de Oost-Europese landen en Baltische staten, o.a. om daar militaire oefeningen op te zetten -spierballenvertoon ten behoeve van Moskou. Bovendien stellen de leiders van de Oost-Europese NAVO-lidstaten, zoals Polen, Roemenië en Hongarije, zich veel welwillender en pro-Amerikaans op dan de West-Europese.

Het merendeel van de ongeveer 6400 troepen die vanuit Duitsland teruggetrokken

worden naar de VS, zullen regelmatig naar Oost-Europa worden gestuurd om daar met NAVO-bondgenoten te trainen. De voornaamste nieuwe locaties voor de ongeveer 5600 Amerikaanse troepen die vanuit Duitsland naar andere Europese landen verplaatst worden, zijn Italië en België.

Generaal Tod Walters, bevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Europa, lichtte de verhuisplannen van het Pentagon verder toe. Zo zou het Europees Commando van de Verenigde Staten (EUCOM), dat alle Amerikaanse militaire inspanningen op het continent overziet, overgebracht worden van de Duitse stad Stuttgart naar Mons in België. Het gaat om 600 troepen en 300 civiele personeelsleden. Volgens Wolters is het een logische verhuis vermits het militair commando van de NAVO (SHAPE) reeds in Mons gevestigd is. Ook het 'Special Operations Command-Europe' zou in het kader van de geplande herschikking van Stuttgart naar Mons verhuizen. Wolters had het eveneens over andere, kleinere eenheden die naar België verplaatst zouden worden.

Ondertussen blijft het in politiek België muistil, alsof ons land een passieve actor is die de plannen van Washington en het Pentagon alleen maar kan ondergaan. Dat valt niet te verwonderen van een regerende klasse die zich in alle bochten wringt om de NAVO ten dienste te zijn (getuige de recente beslissing om opnieuw Belgische F-16's te sturen naar Irak en Syrië).

De vredesbeweging kan echter geen afwachtcende houding aannemen.

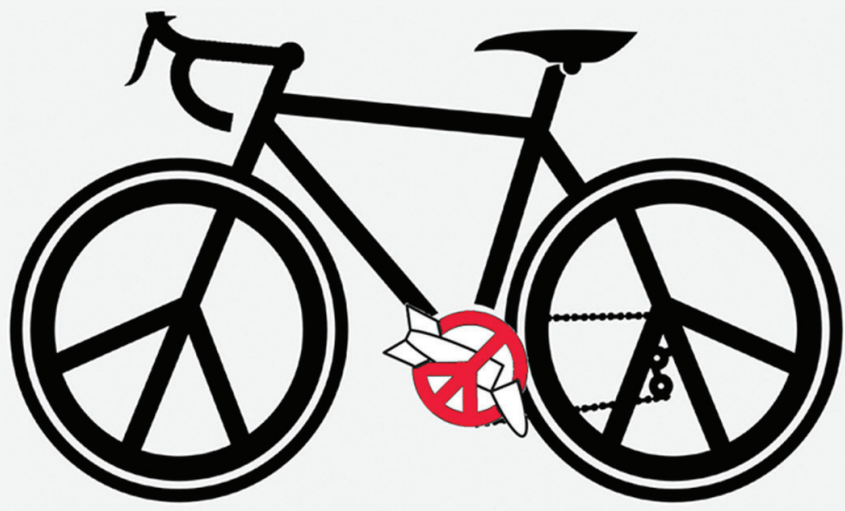
**Wij willen geen extra Amerikaanse troepen en militaire hoofdkwartieren op Belgisch grondgebied.**

**Wij willen dat het huidige NAVO-hoofdkwartier van Belgische bodem verwijderd wordt, evenals de Amerikaanse kernwapens in het Limburgse Kleine Brogel.**

**Wij willen geen deel uitmaken van de groeiende westerse militaire polarisering ten opzichte van Rusland.**

**Wij willen een demilitarisering van de internationale betrekkingen.**

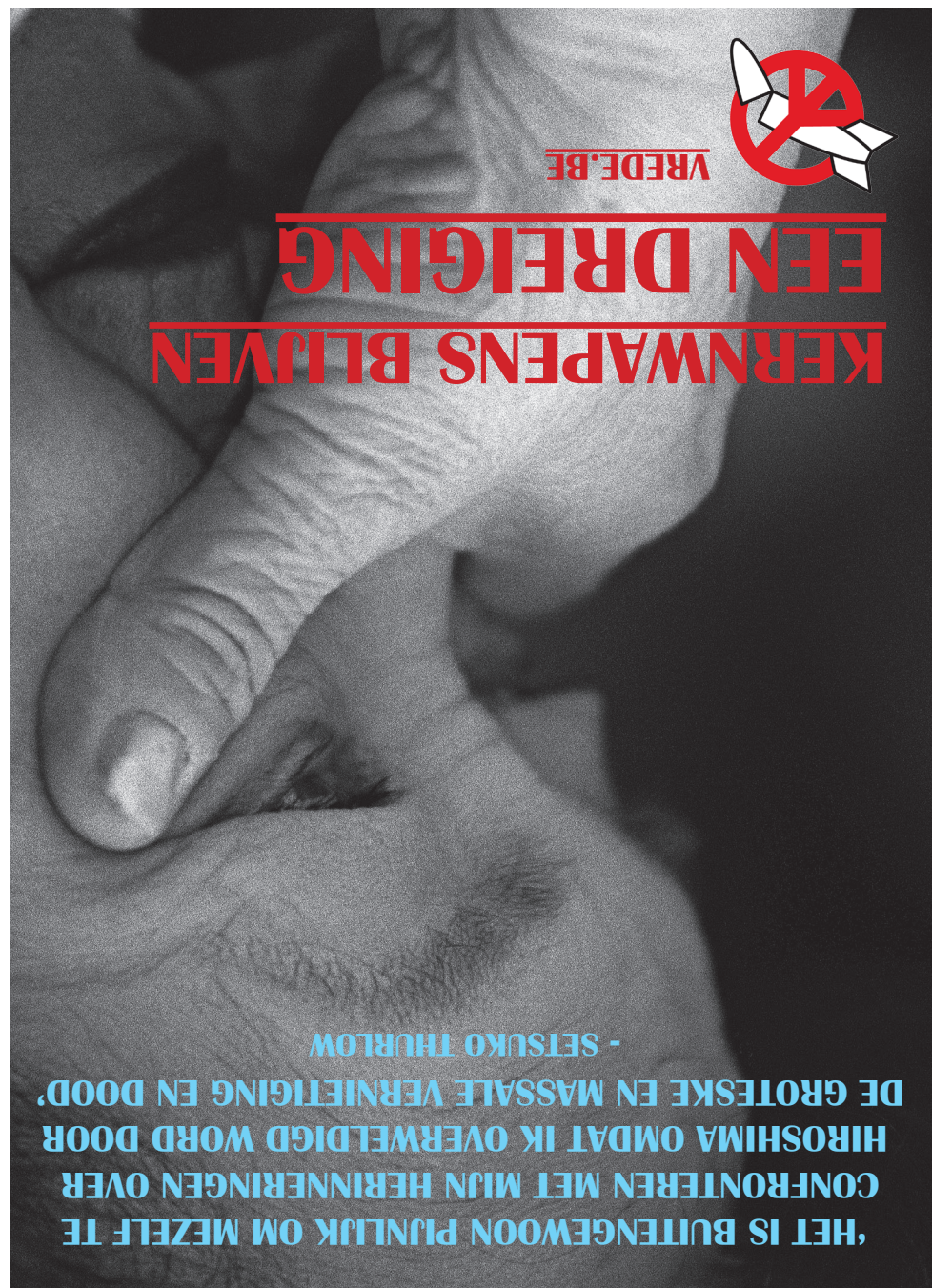
## BIKES NOT BOMBS



#### BIKES NOT BOMBS

Op **11 oktober** organiseren we een fietsactie rond het militair domein van Kleine Brogel, de standplaats van een 20-tal Amerikaanse B61-kernbommen. We doen de bellen van onze fietsen luider rinkelen dan de overvliegende straaljagers. Zo willen we onze politici wijzen op de gevaren van de kernwapens op Belgisch grondgebied en de noodzaak van nucleaire ontwapening.

**Locatie: het station van Neerpelt (Stationstraat 84, 3910 Neerpelt). Aanvang: 13 uur.**  
**Meer info: [www.vrede.be](http://www.vrede.be). Registratie verplicht: [maud@vrede.be](mailto:maud@vrede.be)**



| 02.03>31.12 | <b>TENTOONSTELLING OVER MOZAMBIQUE</b><br><a href="http://www.fos.ngo">www.fos.ngo</a> - Gent                                                                                                                                                 | TENTOONSTELLING |
|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 27.06>15.11 | <b>STADSWANDELING: VERHALEN OVER CONGO</b><br><a href="http://www.paxchristi.be">www.paxchristi.be</a> - Gent, Antwerpen, Brussel                                                                                                             | WANDELING       |
| DO 17.09    | <b>RAQQA, EEN STAD DIE HAAR GEZICHT WEER TOONT</b><br><a href="http://www.11.be">www.11.be</a> - Hasselt                                                                                                                                      | TENTOONSTELLING |
| ZA 19.09    | <b>NO MORE HIROSHIMA, NO MORE NAGASAKI!</b><br><a href="http://www.vrede.be">www.vrede.be</a> - <a href="mailto:vrede@ieper.be">vrede@ieper.be</a> - Ieper                                                                                    | CONFERENTIE     |
| ZO 20.09    | <b>HIROSHIMA &amp; NAGASAKI HERDENKING</b><br><a href="http://www.vredesoverleggent.be">www.vredesoverleggent.be</a> - Gent                                                                                                                   | EVENEMENT       |
| ZO 20.09    | <b>75 JAAR VERENIGDE NATIES</b><br><a href="http://www.stad.gent/vredeshuis">www.stad.gent/vredeshuis</a> - Gent                                                                                                                              | EVENEMENT       |
| MA 21.09    | <b>INTERNATIONALE DAG VAN DE VREDE</b><br><a href="http://www.dagvandevrede.be">www.dagvandevrede.be</a> - België                                                                                                                             | EVENEMENT       |
| MA 21.09    | <b>BEIARDCONCERTEN</b><br><a href="http://www.facebook.com/MundiaLeuven">www.facebook.com/MundiaLeuven</a> - Leuven                                                                                                                           | CONCERT         |
| 25.09>26.09 | <b>INTERNATIONALE CONFERENTIE TEGEN MILITAIRE BASES EN OORLOGEN</b><br><a href="http://www.ramstein-kampagne.eu/event/congress-against-military-bases-2020">www.ramstein-kampagne.eu/event/congress-against-military-bases-2020</a> - Berlijn | CONFERENTIE     |
| ZA 26.09    | <b>ATOMIC FLASH-MOB</b><br><a href="http://www.nonukes.be">www.nonukes.be</a> - Brussel                                                                                                                                                       | ACTIE           |
| ZO 27.09    | <b>REFUGEE WALK</b><br><a href="http://www.refugeewalk.be">www.refugeewalk.be</a> - Vlaanderen                                                                                                                                                | EVENEMENT       |
| DI 29.09    | <b>ZUIDCAFE: DISEASE WITH NO NAME</b><br><a href="http://www.deroma.be">www.deroma.be</a> - Antwerpen                                                                                                                                         | FILM            |
| 09.10>11.10 | <b>VORMINGSWEEKEND KERNWAPENS</b><br><a href="http://www.vrede.be">www.vrede.be</a> - Neerpelt                                                                                                                                                | VORMING         |
| VR 09.10    | <b>DROP BY DROP</b><br><a href="http://www.kopergieterij.be">www.kopergieterij.be</a> - Gent                                                                                                                                                  | THEATER         |
| ZO 11.10    | <b>BIKES NOT BOMBS</b><br><a href="http://www.vrede.be">www.vrede.be</a> - Neerpelt                                                                                                                                                           | ACTIE           |
| 15.10>16.10 | <b>FORWARD FEST: NAAR DE TOEKOMST VAN INTERNATIONALE SOLIDARITEIT</b><br><a href="http://www.11.be/forwardfest">www.11.be/forwardfest</a> - België                                                                                            | FESTIVAL        |

De foto's op de affiche en in het editorial maken deel uit van 'FROM ABOVE', een project van fotograaf Paule Saviano rond de overlevers (hibakusha) van de Amerikaanse atoomaanvallen op de Japanse steden Hiroshima en Nagasaki (respectievelijk op 6 en 9 augustus 1945).

#### VREDETELEX 041

Driemaandelijks tijdschrift van vzw Vrede | Dok Noord 4F 203, 9000 Gent  
Editie juli - aug - sept 2020

Vlaamse overheid

VREDE.BE